

УДК-33(063)
7 33

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ МІЖНАРОДНИКІВ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОБЛАСНА СПІЛКА ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНИ
ЛАТВІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. РИГА, ЛАТВІЯ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАНАДСЬКЕ БЮРО МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ
CONCORDIA UNIVERSITY MONTREAL

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ЧДТУ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Том I

**ЧИТАЛЬНИЙ
ЗАЛ**

ЧЕРКАСИ ЧДТУ 2009

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Чепурда Л.М., к. е. н., доцент

Черкаський державний технологічний університет

На даний час курортна рекреаційно-туристична сфера забезпечує близько 10% світового валового продукту, інвестицій, робочих місць і споживчих витрат. За прогнозами Всесвітньої туристичної організації, до 2010 р. кількість туристичних поїздок буде складати більше 930 млн., а надходження від них досягнуть 1,1 трлн. доларів, третину з яких планується отримати за рахунок впровадження нових технологій відпочинку, пов'язаних зі СПА-, велнес- і талассо – оздоровленням.

СПА та Велнес – туризм, пов'язаний з відновленням здоров'я, в цьому відношенні є абсолютно новою формою діяльності. Причому, якщо за показником людино-дня перебування, рекреаційний туризм займає поки що менше 1% в загальносвітовому туристичному обороті, то його прибутковість складає більше 5%. Глобальна екологічна і економічна криза серйозно підвищила інтерес до рекреаційних можливостей СПА та Велнес - туризму, що оптимально впливає на стан трудових ресурсів. На початку III-го тисячоліття людство знову звернулося до природних методів оздоровлення.

Щорічно більше 50 млн. людей використовують цілющі води з лікувальною метою у так званих «велнес» і «СПА - центрах».

За даними Європейської курортної організації більше 20 млн. європейців щорічно відвідують СПА – курорти, а за даними провідних туристичних компаній України в цьому сегменті туристичного ринку попит на оздоровчі тури збільшився на 25% порівняно з минулим роком

Флагманом світового руху СПА є США, саме там з'явилися перші СПА –салони. Сьогодні лідерами цього напрямку вважаються: Швейцарія, Австрія, Італія, Іспанія, Чехія, Угорщина, Болгарія, Румунія і Словенія, що пов'язано з певними кліматичними, ландшафтними та екологічними умовами. Низькі ціни на обслуговування, велика кількість джерел з мінеральною і термальною водою – все це активно залучає туристів.

Щорічне голосування, яке проведене туристичним виданням Condé Nast Traveller, визначило найкращі СПА курорти світу за наступними критеріями і 100-бальною системою : комфорт, розширений асортимент послуг, інтер'єр, екологія. Об'єднавши всі оцінки було визначено «індекс задоволення засобами розміщення». Переможцем став швейцарський Clinique La Prairie, який до того відвідувачі відмітили, як готель з найсмачнішою кухнею. На другому місці розмістився австрійський Maui & More, визнаний найбільш екологічно чистим. Індивідуальний підхід відрізняє балійський СПА – курорт Chiva-Som International Health Resort, який отримав світове визнання, як найкращий в світі СПА напрямок 2009

року. Всього у топ – 15, ввійшли курорти Австрії, Балі, Індії, Ірландії Італії, Швейцарії, Малайзії, США, Таїланда і Франції.

Не дивлячись на світову фінансову кризу, індустрія СПА в Україні не зупинила свій розвиток: будуються нові СПА –готелі, відкриваються сучасні СПА –салони, центри, клініки, впроваджуються сучасні СПА-методики у вже діючих санаторно-курортних центрах, на високому рівні проходить навчання спеціалістів.

Українські СПА-центри –відрізняє не тільки розміщення в курортних місцях, а також рідкісне поєднання сучасних технологій і збереження національних традицій оздоровлення. При цьому ціни на лікування та оздоровчі процедури в Україні значно нижчі, ніж в Європі, США, Росії.

В Україні, за прогнозами експертів, розвиток інноваційних центрів здоров'я у вигляді рекропарків, рекрополісів, курртополісів і рекреаційних зон в традиційних курортних регіонах (Карпати, Полісся, узбережжя Азовського і Чорного морів) дозволить сформувати загальнонаціональну оздоровчу мережу, інтегровану в міжнародну світову спільноту. Діяльність у сфері поліпшення роботи СПА-курортів України повинна перетворити курортну справу на високорентабельну і конкурентноспроможну галузь економіки, оскільки Україна має великі природньо-географічні та соціально-культурні рекреаційні ресурси. Ці ресурси мають такі незаперечні властивості, як привабливість, доступність, екскурсійна значущість, потенційний запас та ін.

Інтеграція СПА концепції в санаторно-курортне лікування в Україні на сьогоднішній день досягається 3 шляхами:

- створення медичних і (або) косметичних СПА-кабінетів на базі лікувальної, санаторно-курортної установи;
- організація СПА-зони (гармонізуюча, релаксуюча, етнічна і так далі) в рамках лікувальної установи;
- створення СПА-установи (косметичної, оздоровчої або/та естетичної) в рамках курорту, лікувально-оздоровчої зони.

Однак, однією з проблем розвитку оздоровчого туризму в Україні – є відсутність сучасної інформації про властивості цілющих вод, СПА – програми та їх вплив на здоров'я людини. Лише у 2006 році вийшла остання книга професора Пономаренко Г.Н. «100 найкращих курортів світу», а узагальнена інформація про всі СПА-, Велнес-, талассо- та інші оздоровчі курорти в Україні взагалі відсутня.

Існує також низка проблем, які перешкоджають подальшому розвитку СПА та велнес -туризму в Україні як унікальних центрів відпочинку. Серед цих проблем варто виділити такі:

- брак інвестицій у розвиток курортів;
- низький рівень інвестицій у місцеву інфраструктуру і як наслідок цього-погані дороги, неякісні житлово-комунальні послуги, не якісний зв'язок ;
- відсутність сучасних управлінських та маркетингових технологій;
- відсутність сучасних інформаційних технологій.

Саме вирішення цих проблем дозволить напрямок СПА та велнес – туризму в Україні перетворити на прибутковий бізнес та зробити більш доступним для людей різних статків та вікових обмежень.

УДК 33:339.747

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Ясинська Н.А., к.дежр. упр., доцент,

Беленкова Я. Ю.,

Донецький державний університет управління

Світова економіка зіштовхнулася з кризою, яка засвідчила, що стара фінансова модель, котра на попередньому етапі розвитку світової економіки обслуговувала товарообмінні процеси, в умовах прискореної глобалізації виявилася неефективною, а в окремих випадках - і відверто безпорадною. Однак, ця модель вимагає вкладання в неї грошей для подальшого більш ефективного функціонування. При цьому переважно наголошується лише на більшій прозорості та контрольованості фінансових ризиків. Цього вимагає світове економічне товариство і від України.

Сьогодні події в Україні можна охарактеризувати наступним чином.

По-перше, внаслідок скорочення світового попиту на українську продукцію та обвальне падіння цін на сировинних ринках основні українські експортери практично втратили зовнішні ринки збуту. За підсумками 10 місяців, кумулятивний показник приросту обсягів промисловості зменшився з 5,1 до 2,2 % [1]. Тобто фактично в Україні спостерігається ефект миттєвого згортання виробництва.

По-друге, у відповідь на погіршення ситуації в експортерів та промисловості у цілому продемонстрував обвал і фондовий ринок. Якщо протягом січня-липня 2008 року відбувалося поступове «просідання» ринку, то лише за три місяці осені індекс ПФТС втратив 61,48 % своїх позицій [2]. В першу чергу, це було пов'язано з негативними становищем гірничо-металургійного комплексу. Але головне, що привертає до себе увагу, - це високий рівень залежності від короткотермінових, нерідко спекулятивних інвестицій нерезидентів. Так звані «гарячі гроші» швидко розігрівають ринок, але так само миттєво й залишають його.

По-третє, у відповідь на відтік валюти через канал фондового ринку, а потому - загострення проблеми валютного рефінансування банків, зростання дефіциту поточного балансу та певного валютного ажіотажу серед населення, в економіці розпочалися девальваційні процеси.

По-четверте, в умовах валютної дестабілізації та складнощів із рефінансуванням банківської боргової піраміди погіршилася ситуація на ринку банківських послуг [3].

Відсутність позитивних зрушень на зовнішніх ринках в умовах перекидання світової фінансової кризи на реальний сектор економіки веде